

Klantcase

Brancheonderzoek Jeugdzorgaanbieders

De aanleiding

Een middelgrote gemeente in Nederland wilde een helder beeld krijgen van mogelijke risico's op zorgfraude binnen de jeugdzorg. Er was beperkte informatie beschikbaar om de problematiek effectief in kaart te brengen en adequate acties te ondernemen.

Het doel

Het doel van het onderzoek was om de gemeente te voorzien van waardevolle inzichten in mogelijke onregelmatigheden bij jeugdzorgaanbieders.

De oplossing

Van Dam Datapartners voerde een diepgaande analyse uit, gericht op het inventariseren van risicovolle patronen binnen de financiële administratie van jeugdzorgaanbieders en mogelijke afwijkende relaties tussen bestuurders en betrokken organisaties.

Het resultaat

Het onderzoek leidde tot belangrijke inzichten in de risico's op zorgfraude. De gemeente kon op basis van deze gegevens actie ondernemen. Het onderzoek heeft bijgedragen aan een verhoogde bewustwording binnen de gemeente en biedt een stevige basis voor datagedreven toezicht op de jeugdzorgsector in de toekomst.

Inzicht in gedrag

De gemeente werkt samen met veel verschillende zorgaanbieders die belangrijk werk verrichten voor de kwetsbare inwoners van de gemeente. Toch komt het voor dat er bij de uitvoering of afhandeling van zorg iets niet helemaal gaat zoals kan worden verwacht. Dit kan duiden op zorgfraude, maar er kan ook een andere reden zijn waarom het gedrag van een zorgorganisatie afwijkt. Om goed te kunnen toetsen waar risico's op zorgfraude zich voordoen en hoe deze tot uiting komen bij de zorgaanbieders waar de gemeente mee samenwerkt, heeft Van Dam Datapartners een Brancheonderzoek Jeugdzorgaanbieders uitgevoerd. De uitkomsten van dit onderzoek hielpen de gemeente aan waardevolle inzichten die mogelijke onregelmatigheden aanwezen en stelden de gemeente in staat passende actie te ondernemen.

Risico-inventarisatie

Van Dam Datapartners voerde een diepgaande analyse uit, gericht op het inventariseren van risicovolle patronen binnen de financiële administratie van jeugdzorgaanbieders en mogelijke afwijkende relaties tussen bestuurders en betrokken organisaties. Door een datagedreven benadering werden cruciale risicofactoren geïdentificeerd, zoals opvallende stijgingen in de instroom van jeugdigen, ongebruikelijke declaratiepatronen en zwakke financiële posities. De inzichten moesten de gemeente helpen om gerichte stappen te zetten voor een effectieve aanpak van eventuele zorgfraude en om de kwaliteit en betrouwbaarheid van de jeugdzorg te waarborgen.

Datagedreven aanpak

Van Dam Datapartners paste een datagedreven aanpak toe om de risico's op fraude in kaart te brengen. Het onderzoek startte met het gezamenlijk vaststellen van relevante onderzoeksvragen en indicatoren. De analyse richtte zich op de volgende indicatoren:

1. Instroom jeugdigen

Zorgaanbieders met een opvallende stijging in de instroom van nieuwe jeugdigen werden geanalyseerd. Een abnormale groei in instroom kan mogelijk duiden op het manipuleren van cijfers om hogere vergoedingen te claimen.

2. Financiële uitnutting

Aanbieders die stelselmatig de maximale toegestane vergoeding benutten, worden geïdentificeerd. Dit kan wijzen op overdeclaratie of het bewust voluit benutten van indicatie, zonder dat alle zorg noodzakelijk is.

3. Verdachte relaties

Onderzoek naar zorgaanbieders of bestuurders met connecties in risicobranches of met buitenlandse moederorganisaties werd uitgevoerd, aangezien dergelijke relaties verhoogde risico's met zich meebrengen.

4. Hoogrisico SBI-code

Zorgaanbieders of bestuurders die actief zijn in sectoren met een hoog risico op fraude, zoals vastgoed of financiële diensten, brengen ook een hoger risico op zorgfraude met zich mee. Daarom werden ze beoordeeld op basis van hun activiteiten in deze hoogrisicosectoren.

5. Liquiditeitsratio

Zorgaanbieders met een liquiditeitsratio onder de 1,5% werden bekeken, omdat een lage liquiditeitsratio kan wijzen op een verhoogde kwetsbaarheid voor financiële druk, wat het risico op frauduleuze praktijken vergroot.

6. Solvabiliteitsratio

Zorgaanbieders met een solvabiliteitsratio onder de 25% werden geïdentificeerd, omdat een lage solvabiliteit mogelijk duidt op financiële instabiliteit, wat een risico kan vormen voor criminele beïnvloeding.

Nuancering bij de interpretatie van indicatoren

Hoewel indicatoren zoals een 100% financiële uitnutting eerste signalen kunnen zijn van mogelijke zorgfraude, is het belangrijk om de resultaten in de juiste context te interpreteren. Zo is het bij zorgaanbieders die langdurige verzorging of opvang bieden gebruikelijk dat de volledige indicatie wordt benut. In deze situaties is het logisch dat alle toegewezen zorg wordt gedeclareerd, omdat de zorg continu en structureel wordt geleverd. Het feit dat een aanbieder altijd 100% uitnut, hoeft daarom niet per se te wijzen op fraude, maar vraagt om extra onderzoek en duiding om een goed beeld te krijgen van de situatie.

Resultaten

Het onderzoek leidde tot belangrijke inzichten in de risico's op zorgfraude. Verschillende zorgaanbieders scoorden op meerdere indicatoren en konden zo worden aangemerkt als potentieel risicovol. De gemeente kon op basis van deze gegevens actie ondernemen. Het onderzoek heeft bijgedragen aan verhoogde bewustwording binnen de gemeente en biedt een stevige basis voor datagedreven toezicht op de jeugdzorgsector in de toekomst.

Van pilot naar continue monitoring

Deze pilot biedt de gemeente een duidelijk beeld van de mogelijkheden die datagedreven werken biedt in de strijd tegen zorgfraude. Op basis van de resultaten kan de gemeente ervoor kiezen om gebruik te maken van een monitor die continu inzicht biedt in risico factoren. Hiermee kan de gemeente tijdig reageren op nieuwe ontwikkelingen en potentiële fraude sneller detecteren.

Investering en betrokkenheid

Voor het brancheonderzoek naar jeugdzorgaanbieders in de gemeente was een samenwerking tussen de gemeente en Van Dam Datapartners essentieel. Het project werd ondersteund door een multidisciplinair team. Een data engineer zorgde voor het samenbrengen van verschillende databronnen en de verrijking van de bestaande gegevens met relevante externe data. De data-analist voerde de kernanalyses uit, waarbij complexe patronen en risico-indicatoren zoals financiële uitnutting en verdachte netwerken werden blootgelegd. Een projectleider hield toezicht op het gehele proces en onderhield het contact met de gemeente om te zorgen dat de analyses aansloten op de specifieke behoeften van het onderzoek. De uitkomsten van de analyse werden tijdens een interactieve sessie gedeeld met de belangrijkste stakeholders van de gemeente.

Meer weten over deze klant case of onze (jeugdzorg)onderzoeken? Neem contact op met [Inez van de Wiel](#) of [Remco van Dijke](#)

